

ARKEOLOGIA

Turun yliopisto

VUOSIKERTOMUS 2023

Sisällysluettelo

Professorin tervehdys	3
Oppiaine henkilöinä	5
Geotalo	7
Opintojen rakenne	10
Opinnäytteet	14
Oppiaineen kenttätutkimuksia	20
Apurahat	25
Julkaisut	27
Ulkomaanmatkat	38
Vuosikalenteri	42
Arkeologian yhdistys Vare	54
Yhteistyötahoja	60

Toimitus: Noora Mäntsälä

Taitto: Noora Mäntsälä

Kannen kuva: Turun Koroistenniemeltä löytynyt liitupiippu, Janne Harjula

Takakannen kartta: Joonas Kinnunen

Professorin tervehdys

Vuosi 2023 oli Geotalolla ja oppiaineessa vilkas. COVID-19-pandemia oli ohi ja arki palannut ennalleen. Opiskelijat olivat aktiivisesti paikalla, samoin henkilökunta etätyön sijaan pääosin Geotalolla. Pandemian aikana oli opittu ymmärtämään lähiopetuksen korvaamaton merkitys. Näiden oppien myötä jatkossa osataan panostaa lähiopetukseen. Tarvittaessa voidaan toki hyödyntää etä- ja hybridivaihtoehtoja. Vuoden 2023 alussa Turun yliopistoa varjosti yt-neuvottelujen ja säästötavoitteiden tuoma supistusten uhka. Kaikkien muiden avointen tehtävien tapaan myös arkeologian professuurin täyttöprosessi jäädytettiin muutaman kuukauden ajaksi. Onneksi professuurin tärkeys Suomen vanhimmassa kaupungissa ja kirjaimellisesti maan suurimman muinaisjäännöksen päällä ymmärrettiin, ja tehtävä avattiin hakuun huhtikuussa 2023. Määräaikaan mennessä yliopisto sai kymmenen hakemusta. Loppuvuosi kului asiantuntijalausuntoja odottaen allekirjoittaneen toimiessa määräaikaisena professorina. Säästötavoitteiden vuoksi myös yliopiston tilat ja tilavuokrat joutuivat suurennuslasin alle. Muut HiSa-aineet on sijoitettu Arcanumiin, mutta arkeologia sijaitsee niistä erillään Geotalossa yhdessä yliopiston ja Åbo Akademin geologien kanssa. Rakennukseen on vuonna 2016 valmistuneen peruskorjauksen myötä räätälöity useita laboratorioita sekä arkeologian kokoelmatilat. Kansallisesti arvokas kokoelma on sijoitettu arvoisiinsa ja olosuhteiltaan jatkuvasti tarkoin kontrolloituihin tiloihin. Vastaavien tilojen rakentaminen muualle olisi koitunut kalliiksi haaskaukseksi. Säästön sijaan muutto olisi osoittautunut arvaamattomaksi menoeräksi, joten arkeologit saivat huokaista helpotuksesta. Vuonna 2023 Turun yliopiston arkeologian kokoelmien arvo ja helppo saavutettavuus korostui, kun Museoviraston kokoelmat suljettiin vähintään kahden vuoden ajaksi ja myös Turun museokeskuksen kokoelmia oltiin muuttosuunnitelmien vuoksi sulkemassa. Geotalossa

arkeologista aineistoa oli mahdollista tutkia, vaikka muun Suomen kokoelmat näyttivät menevän kiinni.

Moderni poikkitieteinen tutkimus korostui alkuvuodesta 2023, kun Turun yliopistossa käynnistyi professori Virpi Lummaan johtama ihmisen monimuotoisuutta tutkiva Human Diversity-profilaatio, jossa arkeologia on mukana yhdessä mm. biologian, genetiikan ja kielitieteiden kanssa. Profilaatio ja siihen liittyväksi suunniteltu arkeogenomiikan tenure track -apulaisprofessori tulevat jatkossa vaikuttamaan arkeologian opetukseen ja tutkimukseen Turun yliopistossa.

Kansainvälinen tutkimusyhteistyö konkretisoitui 27.9, jolloin Geotalolla järjestettiin yhdessä Uppsalan yliopiston Hus och social praktik 1600–1850-hankkeen kanssa Tidig modern stad -workshop, joka kokosi paikalle lähes 40 osallistujaa. Vierailun yhteydessä ruotsalaiset kollegat pääsivät tutkimaan Turun Luostarinmäkeä, Louhisaaren linnaa sekä Naantalin ja Rauman vanhaa kaupunkirakentamista.

Opiskelun ja tutkimuksen vilkastuminen näkyi myös valmistumisissa. Gradu ja hyväksyttiin yhteensä kuusi ja vuosi huipentui marraskuussa Mirva Pääkkösen ja Ville Mantereen väitöstilaisuuksiin. Elokuussa opetuskaivaukset jatkuivat Juha Ruohosen johdolla kolmen viikon ajan Liedon Pettisissä. Runsas rautakautinen aineisto tarjosi mukana olleille unohtumattoman kokemuksen. Syksyllä jatkettiin Henrik Asplundin johdolla kivikauden inventointia Paraisilla. Kesäkuussa oppiaine järjesti Hangö Sommarunin kanssa kaivauskurssin Kemiönsaaren Rosalassa, jossa etsittiin saariston keskiaikaisen asutuksen jäännöksiä. Vuoden aikana Hiittisissä ja Rosalassa tehtiin myös muita kenttätöitä yhteistyössä Sagalundin museon kanssa.

Georg Haggrén
Arkeologian professori

Oppiaine henkilöinä

FT, dosentti Georg Haggren
Professori (MA.)
georg.haggren@utu.fi
+358 29 450 2624
+358 50 322 7136

FT, dosentti Henrik Asplund
Yliopistotutkija
asplund@utu.fi
+358 29 450 2996
+358 50 566 7916

FT, dosentti Janne Harjula
Yliopistonlehtori
janhar@utu.fi
+358 29 450 2997
+358 50 528 8784

FM Juha Ruohonen
Yliopisto-opettaja
jukaru@utu.fi
+358 29 450 2680
+358 50 449 5231

Marja Maula
Lähipalvelut, palvelusihteeri
marja.maula@utu.fi
+358 29 450 3597
+358 50 416 0987

Affilioituneet

FT, dosentti Auli Bläuer (Akatemiatutkija, Luonnonvarakeskus)
FT Sonja Hukantaival (Postdoc-tutkija)
PhD, dosentti Georges Kazan (Kollegiumtutkija)
FT Satu Koivisto (Akatemian tutkijatohtori)
FM Anne-Mari Liira (osteoarkeologi)
FT Ville Mantere (Postdoc-tutkija)
FT Ulla Moilanen
FT, dosentti Liisa Seppänen (vastuullinen tutkija, CaJu-projekti)

Tohtorikoulutettavat

Ilari Aalto, Aki Arponen, Maija Helamaa, Eeva Jonsson, Riku Kauhanen,
Jussi Kinnunen, Joonas Kinnunen, Kim Krappala, Jenni Lucenius, Nina
Manninen, Jussi Moisio, Jani Oravisjärvi, Sofia Paasikivi,

Hanna-Maria Pellinen, Taina Pietikäinen, Sanni Salomaa, Mika Sarkkinen, Jasse Tiilikkala, Ulnor Uotila.

Dosentit

Teija Alenius, Henrik Asplund, Auli Bläuer, David Gaimster, Janne Harjula, Markus Hiekkänen, Visa Immonen, Satu Koivisto, Jukka Luoto, Heli Maijanen, Mikael A. Manninen, Heikki Matiskainen, Milton Nuñez, Markku J. Oinonen, Liisa Seppänen, John Schofield, Tuukka Talvio, Hannu Takala, Kari Uotila, Anna Wessman.

Emeritusprofessorit

Jussi-Pekka Taavitsainen

Geotalo

Hämeenkadun ja Akatemiankadun kulmassa sijaitseva, keltaiseksi rapattu Geotalo pitää sisällään arkeologian oppiaineen tilat. Vuonna 1950 valmistunut rakennus, toiselta nimeltään Chemicum, on Erik Bryggmanin suunnittelema ja piti ennen sisällään Åbo Akademin kemianlaitoksen. Arkeologian oppiaine muutti rakennukseen elokuussa 2016 sen peruskorjauksen valmistuttua. Oppiaineen opetus-, tutkimus-, kokoelma- ja arkistotilat sijaitsevat Geotalon ensimmäisessä kerroksessa. Rakennuksen toinen ja kolmas kerros ovat kotipaikkana Turun yliopiston ja Åbo Akademin geologian oppiaineille ja sisältävät muun muassa tilat laboratoriotyöskentelyyn. Lisäksi yhteisiä varasto- ja tutkimustiloja löytyy kellarista ja ylemmistä kerroksista. Fyysinen läheisyys mahdollistaa myös tieteidenvälisen yhteistyön ja geologeilta löytyvätkin laitteet esimerkiksi ohuthietutkimukseen ja XRF-analyysiin.

Geotalo Hämeenkadun yli nähtynä. Kuva: Juha Ruohonen.

Arkeologian oppiaineelta löytyvät tarvittavat välineet myös kenttätutkimuksiin, lapioista laserkeilaimeen. Lisäksi käytössä on tarkempia instrumentteja löytöjen tutkimiseen sekä useita ohjelmia mittaustulosten käsittelyyn ja analysointiin. Viime vuosina avoimen lähdekoodin ohjelmat ovat olleet kiinnostuksen kohteena, kuten QGIS ja CloudCompare. QGIS-opetus alkoi vuonna 2022 Jälkityökurssilla (karttojen digitointi) ja jatkui vuonna 2023, jolloin sitä käytettiin myös Kenttätökurssi 2 karttatarjoituksissa.

Geotaloon sijoittuu myös Turun yliopiston arkeologinen (TYA) kokoelma. Kokoelmavarastossa säilytetään yliopiston arkeologisten tutkimusten myötä kerättyä aineistoa. Osa esineistä on esillä vitriineissä.

Vuonna 2023 kokoelma karttui neljällä päänumerolla. Paraisten (ent. Korppoon) kivistä löydöt (TYA 992; TYA 993) otettiin talteen

Kenttätökurssi 2 harjoituksen yhteydessä, Liedon Pettisten rautakautiset löydöt (TYA 999) puolestaan opetuskaivauksessa. Joskus TYA-kokoelmaan on poikkeuksellisesti liitetty myös lahjoituksina saatuja löytöjä. Vuonna 2023 tällainen tapaus oli Hämeenkosken Pyhän Laurin kirkon raunioon liittyvät muutamat tiililöydöt (TYA 994:1–5).

Turun yliopiston arkeologiseen kokoelmaan on tallennettu myös joitakin rakennusfragmentteja. Kuvassa lahjoituksena saatu tiili Hämeenkosken Pyhän Laurin kirkon raunion alueelta (TYA 994:1). Kuva: Sofia Jäätteenmäki.

Opintojen rakenne

Arkeologian opinnot koostuvat **kandidaatintutkintoon** kuuluvista perus- ja aineopinnoista sekä **maisterintutkintoon** kuuluvista syventävistä opinnoista. Kandidaatintutkinto on laajuudeltaan 180 opintopistettä, joista arkeologian ja historia-aineiden yhteisiä perusopintoja on 25 op ja pääaineen aineopintoja 70 op. Lisäksi tutkintoon kuuluu 110 op muita opintoja, joista 15 op koostuu kieli- ja viestintäopinnoista ja loput vapaavalintaisista opinnoista. Maisterintutkintoon kuuluu 80 op pääaineen syventäviä opintoja ja 40 op muita opintoja.

Arkeologian ja historian perusopinnot, 25 op

Historia ja arkeologia tieteenaloina, 5 op

Historian ja arkeologian taidot, 5 op

Aikakaudet, 15 op

Esihistoriasta keskiajan loppuun, 5 op (GH)

Varhaismoderni aika, 5 op

Moderni aika, 5 op

+

Arkeologian aineopinnot, 70 op

Arkeologian metodikurssit, 20 op

Esineet ja kiinteät muinaisjäännökset, 5 op (JH)

Arkeologian metodit ja aineistot, 5 op (JH)

Arkeologian valinnaiset opinnot, 10 op (JH)

Arkeologinen näkökulma menneisyyteen, 10 op

Suomen esihistoria, 5 op (JH)

Historiallisen ajan arkeologia, 5 op (JH)

Arkeologian temaattiset opinnot, 30 op

Kenttätyökurssi 1, 5 op (HA)

Kenttätyökurssi 2, 5 op (HA)

Opetuskaivaus ja inventointi, 5 op (JR)

Jälkityökurssi, 5 op (HA)

Valinnaiset moduuliopinnot, 10 op

+

Arkeologian kandidaattiseminaari, 10 op

Arkeologian kandidaattiseminaari ja tutkielma, 10 op (JR)

+

Kieli- ja viestintäopinnot, 15 op

Suomen kielen kirjallinen viestintä, humanistinen tiedekunta, 2 op

Asiantuntijan vuorovaikutusosaaminen, humanistinen tiedekunta, 2 op

Suomen kielen kirjoittamisen ohjaus, humanistinen tiedekunta, 1 op

Ruotsin kieli: Humanistinen tiedekunta, kirjallinen taito, 3 op

Ruotsin kieli: Humanistinen tiedekunta, suullinen taito, 2 op

English: Academic and Professional Skills for Humanities I, 3 op

English: Academic and Professional Skills for Humanities II, 2 op

+

Sivuaineopinnot ja muut opinnot, 25–70 op

= Humanististen tieteiden kandidaatti

Arkeologian syventävät opinnot 80–120 op

Arkeologisen ajattelun syventäminen, 5 op (GH)

Valinnaiset arkeologian teoria- ja menetelmäopinnot, 5–15 op

Kenttätöprojekti, 5 op (HA, JR)

Työharjoittelu, 5 op (JH)

Esihistorian ja historiallisen ajan opinnot, 5–10 op (GH)

Tutkielmaopinnot, 50 op

Pro gradu –tutkielma, 40 op (GH)

Maisteriseminaari, 10 op (GH)

+

Sivuaineopinnot ja muut opinnot, 0–40 op

= Filosofian maisteri

Arkeologian vastuuopettajat nimikirjaimilla GH= Georg Haggrén, HA= Henrik Asplund, JH= Janne Harjula, JR= Juha Ruohonen

Tohtorin tutkintoon johtaviin jatko-opintoihin kuuluu 200 opintopisteen laajuinen väitöskirja sekä 40–60 op:n laajuiset muut opinnot. Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitoksella tohtorikoulutusta koordinoi tohtorihjelma Juno.

Arkeologian jatko-opinnot, 240 op (tiedekunnan mallin mukaisesti)

Humanistisen tiedekunnan yhteiset tohtoriopinnot, 3 op
 Perehtyminen jatko-opiskeluun, 1 op
 Tutkimusetiikka ja hyvä tieteellinen käytäntö, 2 op
 Arkeologian tutkijaseminaari, 8–10 op
 Teoreettis-metodologiset ja oppihistorian opinnot, 8–10 op
 Tieteellinen kirjoittaminen ja esitelmät, 5–15 op
 Asiantuntijuus yhteiskunnassa, 5–10 op
 Opetustaidot, 0–10 op
 Valinnaiset opinnot, 0–10 op
 Väitöskirja, 200 op

= Filosofian tohtori

Avoimen yliopiston opiskelijat voivat suorittaa arkeologian ja historian perusopinnot osallistuen samoille kursseille tutkinto-opiskelijoiden kanssa. Avoimen yliopiston historia-aineiden vastuuhenkilö on Anu Laukkanen. Myös arkeologian aineopinnot ovat tarjolla avoimen yliopiston kautta, lukuun ottamatta vain pääaineopiskelijoille suunnattuja kenttätökurssi 2:sta ja kandidaattiseminaaria.

Arkeologiaan voi suorittaa myös **verkko-opintoja**, sillä oppiaine on osa Humanistista valtakunnallista verkko-opetushanketta. Hankkeen alla on lukuisia verkkokursseja, joiden korvaavuudesta arkeologian opintoihin sovitaan etukäteen yliopistolehtori Janne Harjulan kanssa.

Opinnäytteet

Pro gradu -tutkielmat

Jusa Peltoniemi

Köbergsgründenin epäluuloinen kilpikonna. Luodon vuoden 1722 haaksirikkojen esinelöydöt 2000-luvun tutkimuksen valossa. Huhtikuu. 81 s + 17 liites.

Tutkimus käsittelee kahta Luodon ulkosaaristossa isovihan jälkeen syksyllä 1722 tapahtunutta haaksirikkoa. Haaksirikot sijoittuvat Köbergsgründen ja Koppargrundet -nimisille saarille Kokkolan sataman vielä 1800-luvuilla käytössä olleen sisääntuloväylän etelä- ja pohjoispuolille. Kyseiset haaksirikot on tutkimuksessa 2010-luvulle saakka sekoitettu toisiinsa, mistä on seurannut ongelmia kohteiden ja niihin liittyvän esineistön tulkinnassa. Tutkimuskysymyksiä ovat miksi Luodon vuoden 1722 haaksirikkoihin liitettyjen esinelöytöjen tiedot ovat ristiriitaisia, mitä näiden artefaktien tutkimus, yhtäältä esineiden erottaminen toisistaan ja toisaalta niiden ajoittaminen, kertoo näistä

kahdesta merionnettomuudesta, ja miten juuri päättynyt kriisiaika näkyy esineistön koostumuksessa. Tarkoituksena on selkiyttää esineiden konteksteja, löytymisen jälkeistä biografiaa ja selvittää, onko lähempään tarkasteluun valitsemillani esineryhmillä kirjallisia lähteitä tukevaa ajoittavaa merkitystä. Esineryhmät ovat rahat, hopeaesineet, keramiikka (fajanssi, punasavikeramiikka ja kivisavitavara) ja juomalasit sekä rakennusmateriaalit ja sotilasase. Kaikilla esineryhmillä, erityisesti rahoilla, osoittautuu olevan keskeinen ajoittava merkitys, joka tukee kirjallisten lähteiden tarjoamia tietoja syksyn 1722 haaksirikoista. Koppargrundetin osalta jatkotutkimusta vaatisivat sekä alueella sijaitsevat laivanhylyn osat (aluksen/alusten koko ja iänmääritys) sekä varman vertailuaineiston löytäminen keramiikan osalta. Köbergsgründenin esinelöydöt 1979–86 tulisi kartoittaa kokonaisuudessaan huomioiden esineisiin sisältyvät muutamat poikkeamat, jotka ehkä heiveröisesti indikoivat haaksirikkotapahtumien mahdollisuudesta myös 1600– ja 1800-luvuilla vuoden 1722 haverin lisäksi.

Saara-Veera Härmä

Kuolaimista, kannuksista ja jalustimista. Turun arkeologisissa kokoelmissa Esineet lajienvälisessä kommunikaatiossa. Huhtikuu. 121 s + 22 liites.

Tässä esinetutkimukseen sekä yhteiskunnalliseen ja humanistiseen eläintutkimukseen liitettyssä tutkielmassa tarkastellaan Turun arkeologisten kokoelmien kuolaimia, kannuksia ja jalustimia ratsastuksen näkökulmasta. Ratsastaminen käsitetään ihmisen ja hevosen välisenä kehollisena kommunikaationa. Tarkoituksena on osoittaa esineiden rooli tässä kommunikoinnissa ja tuoda tämä tulkintamahdollisuus arkeologiseen keskusteluun. Tarkoituksena on myös yhdenmukaistaa ratsastusvarusteista arkeologiassa käytettyä hajanaista esinesanastoa hevosalalla käytettävän termistön kanssa. Tutkielma pyrkii vastaamaan kysymykseen siitä, mitä ratsastukseen käytetyistä esineistä voidaan päätellä ratsastustavasta ja ratsastukseen liittyvästä kommunikoinnista sekä kommunikaatiosuhteesta, ja mitä näiden esineiden muutos kertoo

ratsastustavan muutoksesta? Toinen keskeinen tutkimuskysymys liittyy esinetutkimuksen peruskysymykseen tyypeistä: mitä eri tyyppisiä Turun seudun kokoelmien kuolaimet, kannukset ja jalustimet edustavat? Käyttökelpoisia arkeologisia typologioita löytyi useita. Vipuvärellisten kuolainten ilmestyminen voidaan liittää uudenlaiseen ratsastustapaan ja muuttuvaan kommunikaatiosuhteeseen.

Olli Puikkonen

Viikinkien idäntien vaikutus Suomessa – Miekkoja ja hopeaa. Huhtikuu. 97 s + 82 liite.

Tutkimuksessa on selvitetty viikinkiaikaisen Suomen (750/800–1050/1100) suhteita ja osallistumista viikinkien idäntienä tunnetun kauppaverkoston toimintaan. Pääasiallisina tutkimusesineinä on kaksi erillistä pääryhmää. Ensimmäinen ovat viikinkien arabikalifaateista mukanaan tuomat, ja maksuksi tuotteistaan tai palveluistaan saadut dirhamit. Toinen ovat miekat, jotka olivat käytännöntarkoituksensa lisäksi oman aikansa halutuimpia ja arvostetuimpia statusesineitä. Tutkimus on luonteeltaan teoreettinen ja perustuu paljon Mikko Moilasen Marks of fire, value and faith. Swords with ferrous inlays in Finland during the late iron age (CA. 700–1200 AD) väitöskirjaan, Tuukka Talvion Coins and coin finds in Finland AD 800-1200 Suomen muinaismuistoyhdistyksen julkaisuun sekä miekkatypologioiden osalta Jan Petersenin De Norske Vikingesverd: En typologisk-kronologisk studie over vikingetidens vaaben teokseen. Molempia pääesineiryhmiä on tarkasteltu sekä omina ryhminään että yhdessä, jotta voitaisiin paremmin nähdä, oliko näillä minkäänlaisia kaupallisia yhtäläisyyksiä tai riippuvuuksia toisistaan. Kyseessä ei kuitenkaan ole mikään esihistoriallisen Suomen äkillinen kansainvälistyminen, sillä tutkimuksen perusteella mikään ei viittaa suuren mittakaavan kaupankäyntiin sen paremmin eri heimojen kuin viikinkienkään kanssa. Näitä kaupallisia suhteita on kuitenkin suurella todennäköisyydellä esiintynyt joillakin alueilla sen verran aktiivisesti, että Suomeen päätyi aikoinaan tuolloiseen väkilukuun suhtautettuna paljon dirhameita ja miekkoja, joka vuorostaan on todiste siitä, että Suomi ei

myöskään ollut rautakauden lopulla täysin syrjässä koko muun maailman toiminnasta.

Akseli Tolvi

Maximum Entropy Modeling of the Iron Age Settlement Distributions in River Valleys of Turku Region, Southwest Finland. April. 71 s. + 4 appendix.

Species distribution models (SDM) are predictive modeling tools widely used in analytical biology that have also found applications in archaeological research. They can be used to quickly produce predictive maps for a variety of use cases like conservation and to guide field surveys. Modern SDMs take advantage of advances in computing like machine learning and artificial intelligence to achieve better predictions. In this study Maximum Entropy, or MaxEnt, machine learning SDM algorithm was used to create predictive models of the Iron Age settlement around Turku region in Southwest Finland, focusing on Aurajoki, Savijoki, and Vähäjoki river valleys. MaxEnt is the most popular SDM algorithm, largely due to its ability to create predictions based on presence-only data and consistently good performance. Only open access -data was used, and the selection of variables was based on availability and previous studies. The results show that MaxEnt can create in some cases surprisingly accurate models based on archaeological information, but the results were limited by the quality of existing data. The most influential variable was distance to water, which was the majority contributor whenever present. Even without the variable, the predicted distributions followed the waterways closely due to the influence of other variables. It was concluded that to improve the accuracy of the results the quality of the data should be a major focus. The results should also be tested through field surveys. Additionally, attention should be based on the model conception.

Henna Hörmkö

Archaeological Clothing Fragments from Medieval Turku. October.
78 pages, 1 appendix.

The purpose of this study is to gain an understanding on medieval dress in Turku by examining archaeological textile remains. The textile fragments in question come from the 1998 excavation conducted on the locality occupied by the Åbo Akademi University, a medieval excavation that yielded a large amount of archaeological material dated to the 14th to 16th centuries. The textile fragments chosen to this study all bear some marks that suggest they once belonged to items of clothing; buttonholes, pleating, seamlines, hems, slits, other signs of sewing, and wear and tear that is due to everyday use as clothing. The aim is to identify the garments that the studied fragments belonged to. Comparative archaeological textile material and pictorial sources are the main sources in this attempt. Technical properties of the textiles are used in further aid of identification; yarn direction, density, and quality of weaving and sewing. The textile material has shown that dress in Turku was similar to that in neighbouring countries and followed the lines of European fashions. While the cut of garments was often complicated, even sophisticated, the quality of fabrics was rough and coarse. There were exceptions, however, with some high quality, foreign import fabrics being used for clothing. The fragments were shown to having been disposed in a way that allowed for the majority of the garment to be refashioned; seams, hems and cuffs were the usual parts to be cut off. Being clothed was economical, and the garments and fabrics were used as long as possible.

Kandidaatintutkielmat

Henna Bragge

OK Boomer! Patriarkaalissävytteistä keskustelua tieteellisessä kotimaisessa tutkimuksessa.

Jenni Lahti

Enkelin tervehdys

Ave Maria -soljet ja niiden merkitys keskiajan ihmiselle Suomessa

Taneli Leinonen

Lopen rautakausikuva ja sen muuttuminen metallinetsinnän vaikutuksesta

Hilja Mäkelä

Punnusten puntarointia. Rautakautiset punnukset Turun yliopiston arkeologian oppiaineen kokoelmissa

Kenttätutkimuksia

Opetuskaivaukset

Vuoden 2023 opetuskaivaukset järjestettiin kolmen viikon aikana elosyyskuussa Liedon Pettisissä, nyt neljännen kerran. Paikalta on saatu esille laaja rautakautinen kalmistokokonaisuus erilaisine hautausmuotoineen. Vuoden 2023 päätutkimusalue avattiin mäen lakialueen lähellä sijaitsevaan viikinkiaikaiseen polttokenttäkalmistoon. Pienempi tutkimusalue avattiin edellisenä vuotena tutkitun nuoremman roomalaisajan tai varhaisen kansainvaellusajan ”soturihaudan” ympäristöön. Löytöaineisto oli aikaisempien vuosien tapaan monipuolinen. Yksittäisinä löytöinä mainittakoon muun muassa pronssikulkunen, panssarinuolenkärki, ruotonuolenkärki, pronssisormusten osia, pronssinen tynnyrihelmi, valmunuppisen pronssisoljen nuppi, pronssiketjua, pronssispiraalia, punnus, kupurasolkien kappaleita sekä hevosaiheinen tulusrauta (kuvassa alh.).

Polttokalmistosta löytynyt hevosaiheista tulusrautaa suditaan varovasti esiin. Kuva Juha Ruohonen.

Myös massalöytöjä saatiin runsaasti ja niitä kertyi seuraavasti: saviastian paloja 814 kpl, palanutta luuta 865 kpl (muutama peräisin esineistä), palanutta savea 87 kpl, rautanauvoja ja veneniittejä 94 kpl, 12 lasihelmeä sekä sulaneita pronssin kappaleita 20 kpl.

Kenttätöopetuksesta vastasi yliopisto-opettaja Juha Ruuhonen ja löytöjen talteenotosta kenttätöharjoittelijat Anniina Kettunen ja Hilja Mäkelä. Sateen kastelemalle kurssille osallistui 16 arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijaa.

Pääasiallinen tutkimusalue sijoittui lähelle mäen korkeinta kohtaa. Alueella on laaja polttokenttäkalmisto. Kuva Juha Ruuhonen.

Kenttätyökurssi 2

Arkeologian aineopintojen Kenttätyökurssi 2 harjoitteli totuttuun tapaan useammassa kohteessa. Mittalaitteisiin, kartoitukseen ja dokumentointiin perehdyttiin jo vanhastaan tutuilla kohteilla Yliopistonmäellä sekä Kaarinan Muikunvuoren muinaisjäännösalueella. Lisäksi viimeisteltiin vuonna 2022 alkanut tutkimus Paraisten (ent. Korppoon) Rauvaisten kivikautisella asuinpaikalla sekä tehtiin tarkastus lähistöllä sijaitsevalle Dummeldalenin mahdolliselle kivikautiselle asuinpaikalle.

Paraisten (ent. Korppoon) Rauvaisissa voitiin käyttää vuonna 2022 GPS-antennilla mitattuja kiintopisteitä. Käynnissä prisman pystytys kiintopisteelle takymetrin orientointia varten. Kuva (TYAdigi75.1): Aster Niemelä.

Paraisten (ent. Korppoon) Rauvaisissa kivilajisissa löytöjä (kvartsi- ja kivilaji-iskoksia sekä saviastian paloja) tuli esiin hiekanoton sekoittamassa maassa. Ortokuva, johon lisätty korkeus- ja löytötietoja (Asplund 2024: Kartta 2).

Inventointikurssi

Vuoden 2023 inventointikurssi järjestettiin syksyn aikana niin, että kurssin aluksi pidettiin kolme luentoa, joissa esiteltiin yleisimpiä inventointimenetelmiä ja inventoinnissa käytettäviä kenttätövälineitä sekä jaettiin aiheeseen liittyvää oheismateriaalia. Kurssin kenttätöharjoitukset järjestettiin lokakuussa Salon Veitakkalan ja Lopen kylissä sekä Kaarinan Ravattulassa. Salossa Uskelanjokeen viettävillä pelloilla harjoiteltiin sekä järjestelmällistä pintapoimintaa että metallinilmaisinprospektointia pellolla sijaitsevalla rautakautisella asuinpaikalla. Tutkimuksiin osallistui myös paikallisia metallinilmaisinharrastajia. Ravattulassa tutustuttiin eriaikaisiin

muinaisjäännöksiin niitä mitaten sekä dokumentoiden. Kurssille osallistui 14 arkeologian pää- ja sivuaineopiskelijaa.

Tutkimukset Kemiönsaaren Hiittisissä

Kemiönsaaren Hiittisten Rosalan Halsbackenin muinaisjäännösalueella tehtiin kesäkuussa 2023 arkeologisia tutkimuksia, jotka liittyivät Kemiönsaaren 700-vuotisjuhla-julkaisuhankkeeseen. Hankkeen pyrkimyksenä oli selvittää Kyrkosundin saariston historiaa etenkin keskiajalla. Alueelle avattiin neljä pientä tutkimusalueita, joista löytyi pääasiassa viime vuosisatoihin ajoittuvaa löytöaineistoa, mutta myös muutama keskiaikainen löytö. Alueella tehtiin myös kattava maastodokumentointi. Kaivaukset tehtiin yhteistyössä Hangon kesäyliopiston ja Sagalundin museon kanssa. Lisäksi dokumentoitiin Hiittisten kirkonkylässä sijaitsevaa Högholmenin keskiaikaista linnasaarta sekä Kyrksundetin vanhaa kirkonpaikkaa ja kauppapaikkaa.

Rosalassa maa oli pintakerroksen jälkeen helposti kaivettavaa hienoa hiekkaa. Kuva Juha Ruohonen.

Apurahat

Kauhanen Riku. Suomen Kulttuurirahaston apuraha
väitöskirjatutkimukseen, 28 000 €.

Kauhanen Riku. JUNO, 400 €. Matka-apuraha.

Lucenius Jenni. JUNO, 400 €. Matka-apuraha 29th Annual Meeting of
the European Association of Archaeologists, Belfast 30.8 2023.

Lucenius Jenni. Nordenskiöldsamfundet, 1000 €. Väitöskirjatutkimuksen
analyysieihin.

Mantere, Ville. Emil Aaltosen säätiö, 5000 €:n kannustusapuraha
(ihmis–kalasuhteita Pohjoismaiden kivikautisessa kalliotaitteessa
käsittävän post doc -tutkimuksen suunnitteluun).

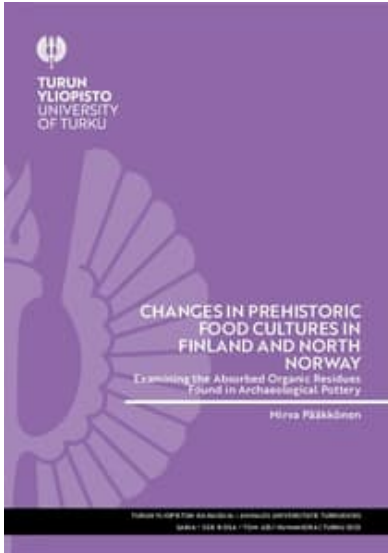
Ruuhonen, Juha. 14000 €. Salonjokilaakson rautakautisen asutusta
käsittävään tutkimukseen. Suomen Kulttuurirahaston Varsinais-
Suomen rahasto.

Pietikäinen, Taina. 5000 €. Väitöskirjatutkimukseen: Tuonpuoleiseen
saatellut – Varsinais-Suomen nuoremman rautakauden hautaustavat ja
niissä tapahtuneet muutokset. TOP-Säätiö.

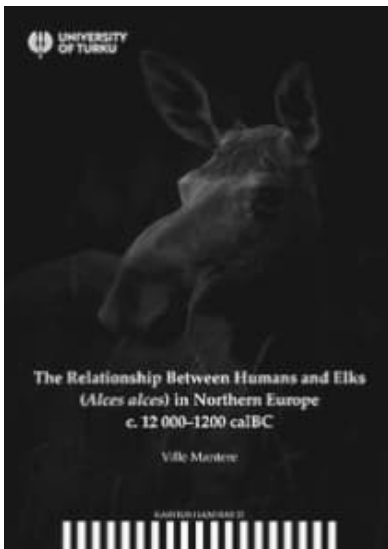
Salomaa, Sanni. 9000 €. Suomen Kulttuurirahaston Satakunnan rahasto.
Radiohiiliajoituksiin Satakunnan rautakautisia rökkiöitä käsittävään
väitöskirjatyöhön.

Väitöskirjat

Pääkkönen, Mirva. Changes in prehistoric food cultures in Finland and North Norway: Examining the absorbed organic residues found in archaeological pottery.

Mantere, Ville. The relationship between humans and elks (*Alces alces*) in Northern Europe c. 12 000–1200 calBC. Karhunhammas 21.

Muut julkaisut

A

Aalto, Ilari & Elina Helkala 2023. *Vuosi keskiajan Suomessa*. Atena Kustannus, Jyväskylä.

Asplund, Henrik; Moisio, Jussi; Salomaa, Sanni; Liira, Anne-Mari; Härmä, Saara-Veera & Bläuer, Auli 2023. Cemetery Considerations – The Case of Cairn 4 at Nokia Viik, Finland. *Fennoscandia archaeologica* XL: 100–125.

H

Haggrén, Georg 2023. The landed estate of the Crown's medieval castles – case Raseborg. In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds): *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. *Archaeologia Medii Aevi Finlandiae* XXIX, SKAS, Turku, p. 282–301.

Haggrén, Georg & Marjomaa, Risto 2023. The end of Raseborg – The rise and fall of a Crown castle. In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds): *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. *Archaeologia Medii Aevi Finlandiae* XXIX, SKAS, Turku, p. 302–316.

Haggrén, Georg & Mikkola, Terhi 2023. From cellars to the Round tower. An analysis of the function of the rooms in the main castle of Raseborg. In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds): *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. *Archaeologia Medii Aevi Finlandiae* XXIX, SKAS, Turku, p. 130–159.

Haggrén Georg, Holappa, Maija & Jansson, Henrik 2023. The town of Raseborg – Myth or reality? In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds): *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XXIX, SKAS, Turku, p. 265–281.

Heinonen, Tuuli; Holappa, Maija; Knuutinen, Tarja; Harjula, Janne & Haggrén, Georg (toim.) 2023. *Reconsidering Raseborg. New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XXIX. Turku: Suomen keskiajan arkeologian seura.

Haggrén, Georg & Koskinen, Ulla 2023. Den materiella världen. Adeln fram till 1600-talet. Haikari, Janne, Marko Hakanen, Anu Lahtinen & Alex Snellman: *Adelns historia i Finland*. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland 872, Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsingfors & Lind & Co, Stockholm, 46–69.

Haggrén, Georg 2023. Varhaismodernin ajan arkeologia Suomessa. In T. Matila, M. Hyttinen, R. Nurmi & T. Kallio-Seppä (eds): *Memory of the Future*. Oulun yliopisto: Oulu 2023, 73–84.

Haggrén, Georg 2023. Blyplomber från medeltida och tidigmoderna slott och borgar i Sverige och Finland. In Mattias Karlsson (red.): *Sigill i Norden*. Skrifter utgivna av Riksarkivet Nr 45. Riksarkivet, Stockholm 2023, 171–182.

Haggrén, Georg 2023. Esbo kungsgård (1556–1619), *Esbogård – herrgården vid Kungsvägen*. Ed. by Juha-Matti Granqvist & Sophie Holm. Esbo stadsmuseum, Esbo 2023, 31–57.

Haggrén, Georg 2023. Esboby och Mankby under medeltiden, *Esbogård – herrgården vid Kungsvägen*. Ed. by Juha-Matti Granqvist & Sophie Holm. Esbo stadsmuseum, Esbo 2023, 23–28.

Haggrén, Georg 2023. Espoon kuninkaankartano (1556–1619), *Espoonkartano - Kuninkaantien varrella*. Ed. by Juha-Matti Granqvist & Sophie Holm. Espoon kaupunginmuseo, Espoo 2023, 31–57.

Haggrén, Georg 2023: Keskiaikaiset kylät Espoby ja Mankby, *Espoonkartano - Kuninkaantien varrella*. Ed. by Juha-Matti Granqvist & Sophie Holm. Espoon kaupunginmuseo, Espoo 2023, 23–28.

Heinonen, Tuuli, Holappa, Maija, Harjula, Janne & Haggrén, Georg (eds) 2023. *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland*. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XXIX, SKAS, Turku 2023.

Haggrén, Georg 2023. Melchior Jung och hans glasbruk. In Jan Kockum (red.): *Melchior Jung och hans glasbruk. ... att göra glas på fenidische maneret. Glastillverkning under tidigmodern tid på Södermalm i Stockholm. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i del av fornlämning I2015:7789 inom Tranbodarne 11, Stockholms stad, Stockholms län*. Rapporter från Arkeologikonsult 2023:3336. Upplands Väsby: Arkeologikonsult 2023, 15–17.

Haggrén, Georg 2023. Bruket: glas och glasavfall. In Jan Kockum (red.): *Melchior Jung och hans glasbruk. ... att göra glas på fenidische maneret. Glastillverkning under tidigmodern tid på Södermalm i Stockholm. Arkeologisk undersökning i form av schaktningsövervakning i del av fornlämning I2015:7789 inom Tranbodarne 11, Stockholms stad, Stockholms län*. Rapporter från Arkeologikonsult 2023:3336. Upplands Väsby: Arkeologikonsult 2023, 56–73.

Harjula, Janne, Haggrén, Georg, Kinnunen, Jussi & Lempiäinen-Avci, Mia 2023. Autolla Ruotsin muinaisuuteen ja Pohjoismaiden kaupunkiarkeologiaan. Nordic Urban Archaeology -konferenssi (NUA 2023) 10.5.–12.5.2023. SKAS 1/2023:46–61. Suomen keskiajan arkeologian seura. Turku.

I

Immonen, Visa, Ratilainen, Tanja, Kinnunen, Jussi, Eskola, Kari & Oinonen, Markku 2023. The Construction Date of the Dominican Convent of St Olaf in Turku, Finland - A Re-evaluation. *Fennoscandia archaeologica* XXXIX:118–138. The Archaeological Society of Finland, Helsinki.

J

Jonsson, Eeva 2023. The Viking-Age Edånger hoard and a numismatic connection between northern Sweden and Estonia. In: *From hoard to archive. Numismatic discoveries from the Baltic Rim and beyond. Studies in honour of Ivar Leimus*. Muinaisaja teadus 30 (eds. Erki Russow, Viktors Dābolinš ja Valter Lang), Tartu 2023, s. 105–114.

K

Kauhanen, Riku 2023. Tapaninpäivän rähäkkä Karhumäen tivolissa. *Kenttäpostia* 4/2023. s. 72–74.

Kauhanen, Riku 2023. Herkkua on siinä monenlaista? *Kenttäpostia* 4/2023. s. 66–68.

Kauhanen, Riku & Kleemola, Olli 2023. Vastine "Melkein kaikille ruotsinkielisille alueille asutettiin suomenkielistä siirtoväkeä" Alpo Rusin kirjoitukseen. Turun Sanomat 5.8.2023.

Kauhanen, Riku 2023. Joulun tunnelma korsuun paperilla. *Kenttäpostia* 4/2023. s. 38–44.

Kauhanen, Riku 2023. Lahja suoraan etulinjasta. *Kenttäpostia* 4/2023. s. 62–64.

Kauhanen, Riku 2023. Postikonttorien joulukuhinaa jatkosodan viimeisenä jouluna. *Turun Sanomat* 6.12.2023.

Kauhanen, Riku 2023. Saksalaissoitilaiden sankarihaudat - Hautoja itärajan molemmin puolin. *Kenttäpostia* 3/2023, s. 90–93.

Kauhanen, Riku 2023. Suojeluskuntatalot Suomenmaassa. *Sotilaspoika* 3/2023, s. 8.

Kauhanen, Riku 2023. Suojeluskuntatalot Suomenmaassa. *Turun Sanomat* 9.6.2023.

Kauhanen, Riku 2023. Ukrainan työt todistavat, miten sota-ajan puhdetyöt ilmiönä ovat sekä iättömiä että uusia. *Turun Sanomat* 6.5.2023.

Kauhanen, Riku 2023. Golfdiplomatiaa Portugalissa. *Kenttäpostia* 1/2023, s. 65–67.

Kauhanen, Riku 2023. Metsien miehet. *Kenttäpostia* 1/2023, s. 92–95.

Kauhanen, Riku 2023. Stalingrad suomalaisissa sanomalehdissä. *Kenttäpostia* 1/2023, s. 37–39

Kinnunen, Jussi 2023. Kodjalan kirkon etsintä ja ruumiskalmiston löytö. Muuriankkuri 2023:2. Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry. Helsinki.

Kinnunen, Jussi 2023. Cartographic work, maps (Maps 1-7) in a book: Kirsi Salonen & Kurt Villads Jensen (2023), Scandinavia in the Middle Ages 900–1550: Between two oceans. Taylor Francis Ltd, London.

Kinnunen, Jussi 2023. Cartographic work, maps (Figs. in p. 24, 30, 38, 39, 48, 78) in a book: Vehmaan vuosituhannet. Vehmaan kunta, Sigillum, Otava.

Kinnunen, Jussi 2023. Cartographic work, maps (Figs. in p. 146, 176) in a book: Heli Etu-Sihvola, Ulla Moilanen & Jhonny Therus, Luihin ja ytimiin, Tutkimuksia ja tulkintoja Euran Luistarin kalmistosta. Sigillum, Turku.

Kinnunen, Jussi 2023. Kodjalan kirkon etsintä ja ruumiskalmiston löytö, 26–29. Muuriankkuri 2–2023. Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry.

Knuutinen, Tarja & Haggrén, Georg 2023. Medieval castles and castle studies in Finland. In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds) 2023: Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland. Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XXIX, SKAS, Turku, p. 9–26.

Koskinen, Ulla & Haggrén, Georg 2023. Samhälle. *Adeln fram till 1600-talet*, Haikari, Janne, Marko Hakanen, Anu Lahtinen & Alex Snellman: Adeln historia i Finland. Skrifter utgivna av Svenska litteratursällskapet i Finland 872, Svenska litteratursällskapet i Finland, Helsingfors & Lind & Co, Stockholm, 70–104.

L

Larsson, P., Alenius, T., Ilves, K. 2023. Versatility as a cultural niche: palynological evidence on Iron Age and medieval land use on the Åland Islands. *Acta Borealia*, 2023, vol 40, No 2, 113-139.
DOI: <https://doi.org/10.1080/08003831.2023.22570>

M

Mantere, Ville 2023. *The Relationship Between Humans and Elks (Alces alces) in Northern Europe c. 12 000–1200 calBC*. Karhunhammas 21. Väitöskirja, 528 s.

Mantere, Ville 2023. Hirvien perässä. *Metsästys ja Kalastus* 10/2023: 34–36.

Mantere, Ville 2023. Hirvi Pohjois-Euroopan esihistoriallisessa taiteessa. *Aurinkopeura* VIII: 126–149.

P

Pellinen, Hanna-Maria 2023. Metallinetsinharrastuksen vaikutus Tammelan asutuskuvan muotoutumiseen. *Tarinoita Tammelasta – esihistoriasta emäpitäjäksi. Tammela 600 vuotta*. Tammelan kunta 2023. S. 35–52.

Pellinen, Hanna-Maria 2023. Tammelan kadonneet kirkot – Portaan ja Saaren kappeliin jäljillä. *Tarinoita Tammelasta – esihistoriasta emäpitäjäksi. Tammela 600 vuotta*. Tammelan kunta 2023. S. 53–62.

Pellinen, Hanna-Maria 2023. *Vehmaan vuosituhanneet – Hylkeenpyyntiluodoista 2020-luvun moderniksi maaseutukunnaksi (toim. H.-M. Pellinen), 2023.* Vehmaan kunta.

Omat Vehmaan historian luvut:

- Esihistoriallinen aika
- Keskiajan kirkko ja seurakunta
- Ympäristö ja asutuksen sijainti
- Vinkkilän postikonttori
- Kirkko ja usko uudella ajalla
- Kiviteollisuus muuttaa Vehmaan elinkeinorakennetta
- Kiviteollisuus tehostuu mutta sen merkitys vähenee

Tietolaatikot:

- Matti ja Marketta – suosituimmat vehmaalaiset henkilönimet 1500-luvulla
- Valtiopäiväedustaja Gabriel Antinpoika Heikkilä (1726–1807)
- Kansanpuvut Vehmaalta
- Tuomiokunnista käräjäoikeuksiin ja kruununvoudista nimismieheen
- Amberlan kauppakartano
- Kunnalliset lautakunnat
- Tilat ja toimintaa nuorisolle
- Lelut ja leikit

Yhteisluvut:

- Vehmaalainen kylä ja talo (Sami Louekarin kanssa)
- Kartanot (Sami Louekarin kanssa)
- Väestö ja elinkeinot vuosina 1880–1950 (Heli Teittisen kanssa)
- Sosiaali- ja terveyspalvelut laajenevat (Terhi Kivistön kanssa)

Pietikäinen, Taina 2023. Uusia ajatuksia Raision Mahittulan Tuomalan kalmistossa. *Hiisi* 1/2023, 7–11.

R

Riikonen Jaana & Kirjavainen Heini & Karisto Maikki & Ruohonen Juha 2023. Fibre, dyes, seams and bands: Grave 41/2016 and the Ravattula costume reconstruction. Eds. S. Lipkin, E. Ruhl & K. Wright: *Interdisciplinary Approaches to Research of North and Central European Archaeological Textiles. The Proceedings of the North European Symposium for Archeological Textiles (23rd–26th August 2021 in Oulu)*: 89–105. Monographs of the Archaeological Society of Finland 12.

Riikonen, Jaana & Ruohonen, Juha 2023 (toim.). *Ravattulan muinaispuku. Tutkimukset ja valmistusohjeet*. With English summary and figure captions. Suomen muinaistutkimuksen tuki ry.

Ruohonen, Juha 2023. Ravattulan Ristimäki. *Ravattulan muinaispuku. Tutkimukset ja valmistusohjeet*. With English summary and figure captions. Suomen muinaistutkimuksen tuki ry, 19–27.

Ruohonen, Juha 2023. *Mullasta maan. Maalöytöjen tunnistusopas*. Juvan kunta.

Ruohonen, Juha 2023. Rautakautta, lähihistoriaa ja kaikkea siltä väliltä. Mullankaivajat Juvan Partalassa. *Hiisi* 1/2023, 22–31.

Ruohonen, Juha 2023. Ravattulan Ristimäen haudan 11/2014 keihäänkärki ja sen toisinto. *Arkeologia nyt* 2023, 34–37.

Ruohonen, Juha & Kinnunen, Jussi 2023. Salonjokilaakson rannansiirtyminen esihistoriallisena aikana. *Hakastarolainen* 52,2024, Salo-Uskela Seura ry, 33–41.

S

Savolainen, Panu; Liisa Seppänen, Laura Laine & Ilari Aalto 2023. Viestejä nimettömiltä rakentajilta. Keskiaikaisten kirkkirkkojen rakenteiden merkinnät ja niiden tulkinta. Toim. Ella Viitaniemi. *Kirkko, papisto ja yhteiskunta 1600–1800*. SKS, Helsinki, 127–162.

M. A. Serge et al.[Alenius, T.] 2023. (140 co-authors). Testing the Effect of Relative Pollen Productivity on the REVEALS Model: A Validated Reconstruction of Europe-Wide Holocene Vegetation. *Land* 2023, 12, 986 2023986; <https://doi.org/10.3390/land12050986>

T

Taavitsainen, Jussi-Pekka 2023. Massgraven i Vierumäki – en fredad fornlämning eller ett administrativt problem som skall likvideras? Eds. H. B. Bjerk, M. Burström, Þ. Pétusdóttir & A. Svestad. *For Love of Archaeology. To Bjørnar J. Olsen from friends and colleagues*. Tromsø Museum skrifter XXXVIII, 89–107.

Takala, Hannu 2023. Venäjän armeijaan ja Saksaan jääkärikoulutukseen Kannakselta vuosina 1914–1917 lähteneet. *Sotahistoriallinen aikakauskirja* 2023, 8–24.

Takala, Hannu 2023. Karjala takaisin Venäjälle? Karjalankannasta koskeneet rajansiirtoesitykset vuosina 1907–1939. *Tieteessä tapahtuu* 3/2023.

Talvio, Tuukka: The study of numismatics in Finland, with special reference to medieval coins. In: Russow, Erki, Dabolins, Viktors & Lang, Valter (eds.), *From hoard to archive. Numismatic discoveries from the Baltic rim and beyond. Studies in honour of Ivar Leimus.* Muinaisaja teadus 30. Tartu: University of Tartu Press, 269–286.

Terävä, Elina, Tevali Riikka & Haggrén, Georg 2023: The castle's board - everyday table culture at Raseborg. In Tuuli Heinonen, Maija Holappa, Janne Harjula & Georg Haggrén (eds): *Reconsidering Raseborg – New Approaches to a Medieval Castle in Finland.* Archaeologia Medii Aevi Finlandiae XXIX, SKAS, Turku, p. 185–213.

V

Vilkuna, Janne, Taavitsainen, Jussi-Pekka & Kuokkanen, Timo 2023 [Uusintapainos]. Ancient Skis from Museum of the Lake District of South Ostrobothnia, Finland, or Museum "finds". A possibility to Improve Our Knowledge of Ski Development. The Many Faces of Snow Sports: Ski Congress 2017 Eds. Heikki Roiko-Jokela & Piia Pöyhönen. *Suomen urheiluhistoriallisen seuran vuosikirja – Finlands idrottshistoriska förenings årsbok* 2017: 129–142. - ilmestynyt myös teoksessa Janne Vilkuna, *Museologin työpöydältä. 12 esinetutkimusta ja vähän muutakin.* Jyväskylän yliopisto, Avoimen tiedon keskus 2023, 109–122. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-9439-6>.

Vilkuna, Janne & Taavitsainen, Jussi-Pekka 2023. Pronssisia ja savisia lintuja. Lappajärven joulu 2023, 46–49.

Viranko, Anja; Kulmala, Marjukka; Gylén, Eeva-Riitta; Harjula, Janne & Suominen, Riitta 2023. *Monenlaissi kaupoi Maskus*. Masku: Masku-Seura ry.

Ulkomaanmatkat

San Gemini, Italia

Italia, San Geminin kaupunki, 31.5.-3.7.2023, osallistuminen kenttäkursseja järjestävän San Gemini Preservation Studies -ohjelman kurssille Restoration and Analysis of Archaeological Ceramics. Sanni Salomaa.

Tukholma, Ruotsi

Opetus ulkomailla: 11.12.2023 luento (60 min) Tukholman yliopiston arkeologian laitoksella aiheesta "Metallanalyser av mynt". Luento oli osa numismatiikan peruskurssia, joka käsittelee aihetta "Rahalöydöt arkeologisena ja historiallisena lähdeaineistona". Eeva Jonsson.

Stavanger, Norja

Konferenssit ulkomailla: Pohjoismaiden numismaattinen symposiumi järjestettiin Norjan Stavangerissa 1.-2.6.2023. Symposiumi käsitteli aihetta "Monetary Borders and frontiers". Osana symposiumin ohjelmaa kaikki Pohjoismaiden numismaattiset instituutiot esittelivät omaa toimintaansa. Eeva Jonsson osallistui tapahtumaan Tukholman yliopiston numismaattisen instituutin edustajana ja esitteli instituutin toimintaa vuosina 2019–2022. Hänen matkansa kustannukset kattoi ruotsalainen Gunnar Ekströmin numismaattista tutkimusta tukeva säätiö. Eeva Jonsson.

Göteborg, Ruotsi

European Social Science History Conference. Oral Histories of Conflicts and their Aftermaths. Etänä pidetty suullinen esitelmä "For Want of Nail or Acceptance? Experiences and Memories of Carelian Internally Displaced People" 15.4.2023. Riku Kauhanen

Lissabon, Portugal

Esitelmä "Early Modern Scandinavian Glass Finds as Indicators of Poverty and Plenty" Society for Historical Archaeology vuosikonferenssissa "SHA 2023 Conference on Historical and Underwater Archaeology in Lisbon, Portugal", 4-7.1.2023, Georg Haggrén.

Viro, Tallinna

Vastaväittäjänä Krista Karron väitöstilaisuudessa "Past is not a foreign country. Long-term history of an eastern Estonian landscape between the viking age and the early modern period (800-1629)", Tallinnan yliopistossa 8.2.2023, Georg Haggrén.

Näveksvarn, Ruotsi, Nyköping, Tukholma

Inventointi Näveksvarnin ruukkialueella 6.3.2023, tutkimusvierailu Sörmlands museumissa Nyköpingissä 7.3.2023 sekä Jernkontorets bergshistoriska expertkommittén kokous- ja aineistotutkimusta, 8-10.3.2023, Georg Haggrén.

Kööpenhamina, Tanska

Esitelmä "The state of urban archaeology in Finland" 1st Nordic Urban Archaeology (NUA) -konferenssissa sekä itse konferenssin organisointi yhdessä Hanna Dahlströmin (Museum of Copenhagen), Kirstine Haasen (Museum Odense), Joakim Kjellbergin (Medeltidsmuseum & Upplands museum) ja Chris McLeesin (NIKU) kanssa 10-12.5.2023, Georg Haggrén.

Kööpenhamina, Tanska

NUA 2023. Nordic Urban Archaeology -konferenssi Kööpenhaminassa 10.–12.5.2023. Matka omalla autolla 7.–15.5.2023, mukana Georg Haggrén, Janne Harjula ja Mia Lempiäinen-Avci. Ruotsissa useita ekkursiokohteita mennessä tullen (SKAS 2023/1). Jussi Kinnunen.

Kalmar & Växjö, Ruotsi

Aineistotutkimus Kalmarin Vanhankaupungin kaivauksilla sekä vierailu Smålands museumissa Växjössä 14–18.8.2023, Georg Haggrén.

Belfast, UK

European Association of Archaeologists, 29th Annual Meeting, toimikuntien kokouksia, “All these Finds – Challenges and Possibilities on Large Urban Archaeological Excavations”-session organisoiminen yhdessä Hanna Dahlströmin (Museum of Copenhagen), Tom Wennbergin (Museum of Gothenburg) ja Veronica Forsblom-Ljungdahlin (The Archaeologists - National Historical Museums) kanssa sekä esitelmä “Two Large Glass Find’s Assemblages from a Late Medieval or Early Modern Scandinavian Town – Nya Lödöse 1915–1918 & 2013–2017” 29.8-3.9.2023, Georg Haggrén.

Tukholma, Ruotsi

Aineistotutkimusta kaupunkikaivauksiin liittyen, 16–21.10.2023, Georg Haggrén.

Belfast, Iso-Britannia

29th EAA Annual Meeting in Belfast, Northern Ireland, 30 August–2 September 2023. Uses of Material Culture in Visual Representations of 20th and 21st Century Conflict Heritage. Esitelmä ”Right Place, Right Time? Questionable Reconstructions of 20th Century Fortifications in Finland” 31.8.2023. Riku Kauhanen.

Kööpenhamina, Tanska

Nordic Urban Archaeology (NUA) -konferenssi, Kööpenhamina, Tanska. Posteriksi otsikolla ”Creating a community: Citizen science at an urban excavation in Finland.” 10.–12.5.2023. Ilari Aalto.

Belfast, Pohjois-Irlanti

European Association of Archaeologists (EAA) -konferenssi, Belfast, Pohjois-Irlanti. Luennot otsikolla ”Creating a community: Citizen science at an urban excavation in Finland” ja ”Who were the brickmakers? Tracing church construction teams in late medieval Finland”. 30.8.–2.9.2023. Ilari Aalto.

Tukholma, Ruotsi

Arkeologinen opintomatka Tukholmaan tapaamaan ruotsalaisia arkeologeja ja kuulemaan Medeltidsmuseumin tulevaisuudesta. 16.–17.10.2023. Ilari Aalto.

Vuosikalenteri

TAMMIKUU

11.1. Helsinki, Tieteen päivät. Asutuksen alku arkeologisesta näkökulmasta – Itämeren, jokien ja järvien rannat alkukoteina -session organisointi ja puheenjohtajuus. Georg Haggrén.

21.1. Turku, Turun linna. Uuden Torin kantilla - Kauppatorin arkeologisia tutkimuksia -seminaari 2018–2022. Esitelmä: Lasiesineistö Kauppatorin löytöaineistossa. Georg Haggrén.

26.1 Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ” Arkeologinen inventointi – mitä se on”. Juha Ruohonen.

HELMIKUU

2.2. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ” Arkeologiset tausta-aineistot muinaisjäännöksiä etsittäessä”. Juha Ruohonen.

4.2. Haastattelu, Salon Seudun Sanomat. Juha Ruohonen.

8.2. Aboa Vetus Ars Nova, Turku. Yleisöluento teemalla ”Källaren: Baarielämää 1600-luvun Turussa”. Ilari Aalto.

9.2. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ” Inventointimenetelmät arkeologiassa”. Juha Ruohonen.

9.2. Teams-seminaari ”Vuoden 2022 Arkeologisten kenttätöiden esittelypäivät”. Esitelmä ”Tuhkaa ja teekuppeja Aboa Vetus Ars Novan kaivauksilla 2021–2022” yhdessä Janna Jokelan kanssa. Ilari Aalto.

14.2. Sirkkala 1918 ja kansalaistiede. Esitelmä Tieteiden päivillä Turun yliopistolla. Turku. Riku Kauhanen

15.2. Esitelmä ”Ravattulan Ristimäki. Monipuolinen muinaisjäännöskohde Aurajoen varrella.” Kaarinan kansalaisopisto, Kaarina. Juha Ruohonen.

16.2. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ” Arkeologinen metsä- ja peltointventointi esimerkkien valossa”. Juha Ruohonen.

18.2. Liedon Vanhalinna ja sen ympäristö. Human Diversity -hankkeen lanseeraus, Lieto 9.2.2023. Ajatuksia arkeologiasta ja koululaiskaivauksista - tutkijan näkökulma. Harkon valanta, Raisio. Janne Harjula.

19.2. Janne Harjulan asiantuntijahaastattelu Färikäst – Poimintoja Turun monikielisestä historiasta. näyttelyn sosiaaliseen mediaan <https://www.instagram.com/p/Cq2kNOJsujw/?hl=fi>.

MAALISKUU

4.3. Elävän kulttuurin Koroinen -yhdistyksen webinaarin ”Miekkvoja ja muita muinaismuistoja” esitelmä aiheella ”Polkuja historiaan Aurajoen varrella”. Ilari Aalto.

9.3. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Rautakautiset ”miekanhiontakivet””. Ilari Aalto.

15.3. Esitelmä ”Viikinkiaikaa Salossa. Uusia havaintoja Uskelanjokilaakson rautakautisesta asutuksesta.” Salo–Uskelan Seura ry, Salo. Juha Ruohonen.

19.3. Evakoiden tulo kanta-Suomeen – sopu sijaa antaa, mutta onko sijaa sovulle? Luento Uusikirkko-seuralle Karjala-talolla. Turku. Riku Kauhanen

22.3. Esitelmä ”Roomalaisia Liedossa? Vuoden 2022 kaivaukset ja Pettisten täydentyvä rautakausikuva.” Liedon Vanhalinna & Vanhalinnan Ystävät. Juha Ruohonen.

22.3. Nuorten tiedeakatemia, Helsinki. Wikipedia-edit-a-thonin vetäminen Akatemiaklubissa. Ilari Aalto.

23.3. Konfliktiarkeologian uusia ulottuvuuksia. Salon kansalaisopisto, luentosarja "Arkeologin matkassa". Salo. Riku Kauhanen.

24.3. Esitelmä Turun akatemian raha- ja mitalikokoelmasta akatemian kokoelmia käsittelevässä seminaarissa Turun yliopistossa (Arcanum). Tuukka Talvio.

28.3. Raisio, Raision kirkko. Raision keskiaikaviikko
Esitelmä: Näkökulmia Raisio keskiaikaisiin kyliin. Georg Haggrén.

29.3. Laitila, Kodjalan kadonneen kirkon kintereillä -seminaari.
Esitelmä: Vakka-Suomen keskiaikaiset seurakunnat ja kirkonpaikat.
Georg Haggrén.

29.3. Laitila, Kodjalan kadonneen kirkon kintereillä -seminaari.
Esitelmä: Kodjalan Lukkalan talon pihamaan kajoamattomat tutkimukset 2021–2022. Jussi Kinnunen.

29.3. Laitila, Kodjalan kadonneen kirkon kintereillä -seminaari.
Esitelmä: Ravattulan Ristimäki ja keskiaikaiset kirkkomaat. Juha Ruohonen.

30.3. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Keskiaikaiset tiilentekijöiden merkit”. Ilari Aalto.

HUHTIKUU

1.4. Raahe, Brain center: ”Raahen vanhan kaupungin arkeologinen perintö ja sen vaikutus toimenpiteisiin alueella” Seminaari Raahen vanhasta kaupungista (järj. Raahen kaupunki/kaavoitus). Mika Sarkkinen.

1.4. ”Ravattulan muinaispuku. Tutkimukset ja valmistusohjeet.” -kirjan julkistamistilaisuus Geotalossa.

8.4. Esitelmä ”Löytöjä mullan alta Juvan Tirrolasta ja Partalasta.” Juvan kirjasto, Juva. Juha Ruohonen.

10.4. Asiantuntijahaastattelu Färikäst-näyttelyn sosiaaliseen mediaan <https://www.instagram.com/p/Cq2kNOJsuw/?hl=fi>. Janne Harjula

11.4. Haastattelu, Juvan lehti. Juha Ruohonen.

15.4. Kempele, kirjasto. Otsikko: ”Kempeleen esi- ja varhaishistoriaa - kunta ilman kivikautta”. Yleisöesitelmä, Kempeleen kulttuuritoimi/Kempeleen kirjasto. Mika Sarkkinen.

15.4. Euran esihistoriaseminaari, 15.4.2023, Eura, esitelmäotsikko: Satakunnan tutkitut pronssi- ja varhaisrautakautiset röykkiöt. Sanni Salomaa.

15.4. Museokeskus Vapriikki, Tampere. Pirkanmaan alta -seminaari, esitelmä aiheella ”Kirkonvinttien arkeologiaa”. Ilari Aalto.

18.–19.4. Kemiönsaari, Hiittinen ja Rosala, inventointi 18.-19.4.2023. Georg Haggrén, Jussi Kinnunen, Juha Ruohonen, Sanni Salomaa.

22.4. Salon kansalaisopisto, Salo. Retki Perniön rautakautisille kohteille. Juha Ruohonen.

23.4. Raasepori, Mustion linna, Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys, SSHY-päivä. Esitelmä: Suomen ruukkien varhaisvaiheita ja niiden masuunimestareita.

24.–25.4 Turku, ruotsalaisten asiantuntijoiden vierailun koordinointi. Mathias Bäck (Arkeologerna/Statens historiska museer), Joakim Kjellberg (Uppsala universitet & Upplands museum) & Jonas Monie Nordin (Stockholms universitet).

24.4. Karjalaisten asutustoiminnan suuntaviivoja jatkosodan jälkeen. Luento Johannes-Seuralle Johannes-risteilyllä. Riku Kauhanen.

27.4. Rautakautisen kalmistoalueen kaivaukset Liedon Pettisissä 2022. Esitelmä Varsinais-Suomen kenttätöiden esittelypäivässä. Juha Ruohonen.

TOUKOKUU

4.5. Aimalaan haudattujen kertomaa. Hautojen ajoitukset ja vainajien luuanalyysien tulokset. Lempäälä-Seura, Lempäälä. Esitelmä Juha Ruohonen.

17.5. Turku, AVAN-museo, kuukausiesitelmä. Esitelmä: Kemiönsaaren keskiaikainen Kyrkosundsskär – Katsaus tutkimukseen uuden kenttätöityökauden kynnyksellä. Georg Haggrén.

23.5. Kaupunginkirjasto, Hämeenlinna. Kirjailijaesiintyminen kaupungin 5-luokkalaisille teemalla ”Arkeologisia aikamatkoja Hämeenlinnan menneisyyteen”. Ilari Aalto.

23.5. Haastattelu ”Aimalan kirkkomaahan haudatuista saatiin uutta tietoa.” Lempäälän–Vesilahden Sanomat. Juha Ruohonen.

25.5. Oppiaineen kevätretki Vakka-Suomeen.

26.5. Kaupunginkirjasto, Raisio. Muinaistekniikka 20 vuotta -seminaarin esitelmä ”Museoarkeologin näkökulma muinaistekniikkaan”. Ilari Aalto.

KESÄKUU

1.6. Oodi-kirjasto, Helsinki. Vuosi keskiajan Suomessa -kirjan julkistustilaisuus ja kirjaesittely yhdessä Elina Helkalan kanssa. Ilari Aalto.

5.–16.6. Kemiönsaari, Rosala, Halsbacken. Arkeologinen koekaivaus ja kenttätyökurssi yhteistyössä Hangö sommarunin kanssa 5-16.6.2023. Georg Haggrén, Anniina Kettunen, Jussi Kinnunen, Elisa Melasniemi, Jusa Peltoniemi, Juha Ruohonen & Saara Ruohonen.

10.6. Hiiden opisto, Lohja. Lohjan kirjallisuusseminaarin esitelmä aiheella ”Arki ja juhla keskiajan Suomessa”. Ilari Aalto.

HEINÄKUU

2.7. Esitelmä varhaisimmasta seurakuntajärjestyksestä Suomessa. Koroisten ristin kesähartaus. Maarian seurakunta. Juha Ruohonen.

11.7. Haastattelu, Salon Seudun Sanomat. Juha Ruohonen.

22.–29.7. Prof. Björnar Olsen, UiT The Arctic University of Norway, Tromssa, vieraili Suomessa, aihe tutkimusmatka Itä-Suomeen Jussi-Pekka Taavitsaisen kanssa.

ELOKU

6.8. Haastattelu, Salon Seudun Sanomat. Juha Ruohonen.

17.8. Kansallinen kirjakauppa, Turku. Turun taiteiden yön haastattelu Vuosi keskiajan Suomessa -kirjasta yhdessä Elina Helkalan kanssa. Ilari Aalto.

18.8. Hämeen linna, Hämeenlinna. Keskustelutilaisuus Vuosi keskiajan Suomessa ja Eufemian laulut -kirjoista yhdessä Harry Lönnrothin kanssa Hämeen keskiaikafestivaaleilla. Ilari Aalto.

20.8. Hämeen linna, Hämeenlinna. Kirjailijaesiintyminen Vuosi keskiajan Suomessa ja Eufemian laulut -kirjoista Hämeen keskiaikafestivaaleilla. Ilari Aalto.

SYYSKUU

5.9. Haastattelu, MTV3, ”Salon Perttelin kalmistolöytö”. Juha Ruohonen.

5.9. Haastattelu, Salon Seudun Sanomat. Juha Ruohonen.

9.9. Esitelmä yhdessä Frida Ehrnstenin kanssa yhdistyksen Association of Baltic Numismatists kokouksessa Tarton yliopiston arkeologian oppiaineen tiloissa, aiheena Suomen viime vuosien esihistorialliset rahalöydöt sekä erityisesti Sysmästä 2017 löydetty uniikki bysanttilaistyyppinen jäljitelmä. Tuukka Talvio.

21.9. Aboa Vetus Ars Nova, Turku. Keskustelutilaisuus Harry Lönnrothin kanssa aiheesta ”Keskiajan ritareiden jäljillä: Eufemian laulut ja Pohjolan ritarikulttuuri”. Ilari Aalto.

23.9. Pyhän Ristin kirkko, Hattula. Yleisöluento aiheella ”Keskiajan suomalaisten pyhiinvaelluksia lähelle ja kauas” Ilari Aalto.

29.9. Verkatehdas, Hämeenlinna. Suomen tietokirjailijat ry:n Hyvin sanottu -tapahtuman paneelikeskustelu teemalla ”Tieto ja informaatio muuttuvassa yhteiskunnassamme – kenen ääntä kuuntelet?” Ilari Aalto.

27.9. En workshop med åboforskare och Projektet Hus och sociala praktiker 1600-1850 (Uppsala Universitet & TY Arkeologian oppiaine), Geotalo.

o Dag Lindström (UU): Projekt Hus och social praktik 1600-1850

o Göran Tagesson (UU): Husanalyser, dokumentation

o Gunhild Eriksdotter (UU): Värme och inomhusklimat

o Jenny Grandin (UU): Fastighetsförvärv och ägande

o Mattias Hallgren (UU): Att hitta huset själv; timmeranalys och husbyggnation

o Mari Välimäki (UT): Universitet i tidigmoderna svenska städer

o Charlotta Wolff (UT): Källor och metoder till boendets och inredningens historia

o Kari Uotila (UT): Large town excavations in Turku Market Square 2018-2022.

o Maija Helamaa (UT): Archaeological approach to Sirkkala plot – development and dumps.

o Veli Pekka Toropainen (UT): Livet på nya torget på 1600-talet

o Georg Haggrén (UT): Att rekonstruera 1600-talets Åbo

o Panu Savolainen (Aalto U): Åbo 1827 – ett virtuellt stadslandskap

o Ilari Aalto (UT): Nya arkeologiska utgrävningar vid Aboa Vetus Ars Nova i Åbo

30.9. Turun messukeskus, Turku. Kirjamessujen esiintyminen teemalla ”Kuolema keskiajalla sekä Vuosi keskiajan Suomessa” yhdessä Elina Helkalan ja Jyrki Nissin kanssa. Ilari Aalto.

15.9. Helsinki, Helsingin yliopisto, arkeologian professori Volker Heyd 60 vuotta, juhlaseminaari. Georg Haggrén.

23.9. Helsinki, Temppeliherrain ritarikunta, syyskokous. Esitelmä: Ritareita keskiajan Suomessa. Esimerkkinä Raasepori. Georg Haggrén.

25.9. Raasepori, Junkarsborgin linna. Osallistuminen metallinilmaisien kartoitukseen yhteistyössä Länsi-Uudenmaan museon, Helsingin yliopiston ja British Museumin kanssa. Georg Haggrén.

28.9. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Kivikauden asuinpaikkoja ja pronssikautisia hiidenkiukaita”. Juha Ruohonen.

29.9.2023–19.5.2024 Ravattulan Ristimäki. Näyttely Aboa Vetus Ars Novassa. Sisällön tuottivat Juha Ruohonen ja Jaana Riikonen.

LOKAKUU

3.10. Haastattelu, SVT Uutiset. Arkeologi: Suomalaisjäännöksien alkuperä tärkeä selvittää. Juha Ruohonen.

4.10. Haastattelu, SVT Riksnyheter. Arkeologen: så kan man fastställa att kranterna återlämnas till rätt gravplats. Juha Ruohonen.

5.10. Brinkkalan talo, Turku. Turku-seuran järjestämä Ilta Brinkkalassa -keskustelutilaisuus teemalla ”Vuodenkierto keskiajan Turussa”. Ilari Aalto.

5.10. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Polttokalmistojen lasisista juomasarvista ruumishautojen muinaispukuihin”. Juha Ruohonen.

12.10. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Rautakauden uhripaikoista 1800-luvun louhoksiin”. Juha Ruohonen.

26.10. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Aboa Vetus Ars Novan arkeologiset tutkimukset”. Ilari Aalto.

26.–27.10. Raasepori, Tvärminnen asema. The Europeanization of Finland and Karelian Isthmus -akatemiahankeen (Helsingin yliopisto/Suomen akademia) kansainvälinen workshop, 26-27.10.2023. Esitelmä: Dating of the 13th to 14th century small castles. Isolinnanmäki in Porvoo as a case study.

27.10. Haastattelu, Ville Mantere. Maaseudun Tulevaisuus.

27.10. Vierailevana asiantuntijana ja työnesittäjänä Jalkaväkimuseossa Mikkelissä Museoiden yössä. Riku Kauhanen.

MARRASKUU

3.11. Haastattelu, Ville Mantere. Turun Sanomat.

4.11. Haastattelu, Ville Mantere. Yle.

8.11. Konfliktiarkeologian viimeaikaiset tutkimukset. Esitelmä Sotilasperinteen Seuralle 8.11.2023 Helsinki. Riku Kauhanen.

9.11. Salon kansalaisopisto, seminaari 9.11.2023: Salon seudun arkeologiset korulöydöt. Jussi Kinnunen.

9.11. Arkeologiset tutkimukset Suomessa. Haastattelu, Ylen aamu. Yle TV1, Helsinki. Juha Ruohonen

10.11. Muistitieto ja konfliktiarkeologia: Muistojen maastoissa. Esitelmä “Narrative, Memory and Untold Histories of Emotion” työpajalle Suomalaisen Kirjallisuuden seurassa (SKS) Helsingissä 10.11.2023. Riku Kauhanen.

14.–15.4. Turku, Kakola, Arkeologian päivät 14-15.11.2023. Rajat ja rajattomuus itä-länsi-akselilla-sessio. Esitelmä: Elinkeinot ja maanomistus Suomen itä-länsi-jaon selittäjänä. Georg Haggrén.

15.11. "Kuinka itse tutkia sotahistoriaa kotikoneelta?" Virtuaalivierailu Nummelanharjun koululle Tutkija tavattavissa -verkostossa 15.11.2023. Riku Kauhanen.

15.–16.11. Arkeologipäivät 2023, Turku, esitelmäotsikko: Massamateriaali Satakunnan rautakautisissa röykkiöissä. Sanni Salomaa.

17.–18.11. Raisio, Raision museo Harkko 17-18.11.2023. Raision museo Harkon ja Turun yliopiston arkeologian oppiaineen järjestämä kaksipäiväisen rautakautta käsittelevä seminaari 17.–18.11.2023. Georg Haggrén.

18.11. Jyväskylä, Jyväskylän yliopisto, Kaisa Kyläkosken väitöstilaisuus (Suomen historia). Georg Haggrén.

18.11. Raision rautakausiseminaari: Arkeologinen inventointi ja kaivaukset Laitilan Lukkalassa 2021–2023. Jussi Kinnunen.

18.11. Raision rautakausiseminaari: Salo Pertteli Kärri – ristiretkiaikainen ruumiskalmisto. Juha Ruohonen.

9.11. Hämeenlinnan raatihuone, Hämeenlinna. Hämeenlinnan kaupunginmuseon yleisöluento aiheella ”Kurkistuksia elämään keskiajan Suomessa”. Ilari Aalto.

10.11. Hämeen linna, Hämeenlinna. Suomen keskiajan arkeologian seuran syyseminaari. Esitelmä aiheella ”Rakennus raunion ja tekstin takana: keskiaikaisen kivitalon tulkintaa”. Ilari Aalto.

16.11. Salon kansalaisopisto, Salo. Arkeologian kurssin luento aiheella ”Kirkonvinttien arkeologiaa”. Ilari Aalto.

17.11. Tieteiden talo, Helsinki. Glossa ry:n paneelikeskustelu ”Mitä annettavaa historian elävöittämisellä on tutkimukselle?” Ilari Aalto.

23.11. Pyhän Katariinan seurakunnan pappila, Turku. Valoa yössä - luentoilta, luento aiheella ”Kirkko keskellä pitäjää: Rautakauden ja keskiajan kerroksia Katariinanseurakunnan alueella”. Ilari Aalto.

28.11. Satakunnan museo, Pori. Etäluento aiheella ”Henrikin saarnahuoneelta Liinmaan linnalle: Keskiajan kohteita Satakunnassa”. Ilari Aalto.

29.11. Haastattelu, SVT Uutiset. ”Metsäsuomalaisten hautasaari, Akkasaari, on rauhoitettu Norjassa”. Juha Ruohonen.

JOULUKUU

14.12. Yleisöluento "Hirvi Suomen ja Pohjois-Euroopan kalliotähteissä" Louhi ry:lle. Ville Mantere.

22.12. Puolalan koulu, Turku. Koulun joulujuhlan yhteydessä pidetty luento aiheesta ”Jouluperinteiden historia”. Ilari Aalto.

Arkeologian yhdistys Vare ry

Vuosikertomus 2023

Vuosi 2023 on ollut Vareelle todella monipuolinen ja tapahtumarikas vuosi. Perinteisistä tapahtumista ja kavereista on pidetty kiinni, mutta myös uusia tuttavuuksia on löytynyt. Tässä lyhyt katsaus Vare ry:n toimintaan vuoden aikana.

Vare ry edusti vuoden aikana ahkerasti Turun yliopiston ylioppilaskunnan TYY:n järjestämissä neuvostoissa ja foorumeissa, joista hallituksen jäsenet saivat vertaistukea ja neuvoja tehtäviinsä. Lisäksi yhdistys on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä oppiaineen ja tutkinto-ohjelman kanssa. Tästä esimerkkinä arkeologian oppiainekokoukset, HISA-kokoukset, professoripalaverit sekä OPS-kokoukset, joihin puheenjohtajisto ja koulutuspoliittinen vastaava ovat ahkerasti osallistuneet.

Kevään 2023 aikana kerättiin jäsenistöltä sosiaalipoliittinen kysely, jonka avulla kartoitettiin opiskelijoiden hyvinvointia sekä tyytyväisyyttä yhdistyksen toimintaan. Syksyllä taas kerättiin koulutuspoliittinen kysely, jonka tarkoitus oli kartoittaa mielipiteitä ja huomioita liittyen opetukseen. Näitä tuloksia käytiin yhdessä läpi oppiaineen henkilökunnan kanssa.

Perinteisiä keskiviikkokahvituksia ja perjantapäivystyksiä järjestettiin tänä vuonna vuoroviikoin. Perjantapäivystyksen paikkoja pyrittiin vaihtelevaan monipuolisuuden vuoksi.

Vareen kevätretki järjestettiin Viroon Tarttoon maaliskuuhun vaihteessa ja sille osallistui noin 15 Vareen jäsentä. Retken aikana solmittiin uudelleen suhteita kaupungin arkeologian opiskelijoiden kanssa. Kävimme tutustumassa muun muassa Tarton arkeologian oppiaineen tiloihin ja kokoelmiin sekä kaupungin museoihin.

Syysretki järjestettiin jäsenistön pyynnöstä Aboa Vetus Ars Nova - museoon 6.11., jossa arkeologi Ilari Aalto järjesti meille arkeologisen kierroksen museossa, Ravattulan Ristimäki -näyttelyssä sekä museon kokoelmatiloissa. Syksyn orientaatioviikoilla Vare vei perinteen

mukaisesti uudet opiskelijat vierailemaan opetuskäivauksilla Liedon Pettisissä.

Vare on tehnyt vuoden aikana paljon yhteistyötä myös muiden ainejärjestöjen kanssa. Näistä tärkeimpinä historian opiskelijoiden ainejärjestö Kritiikki ry. Muita yhteistyöjärjestöjä: Helsingin arkeologian ainejärjestö Fibula ry, Oulun arkeologian opiskelijayhdistys Meteli ry, geologian opiskelijoiden ainejärjestö Pulterit ry, kulttuurientutkimuksen ainejärjestö Kutu ry, suomalais-ugrilaisten kielientutkimuksen ainejärjestö Sugri ry, historian alumnijärjestö Sykli ry, Itä-Aasian tutkimuksen ainejärjestö TaoTao.

Yhteistyö Kritiikki ry:n kanssa on sisältänyt orientaatioviikkojen ja fuksitapahtumien lisäksi kyykkä pelihetkiä ja käsityöiltoja. Uusille (ja myös vanhoille) opiskelijoille suunnatut tapahtumat sisälsivät

tutustumisiltaa Panimoravintola Koulussa, hallitusesittelyjä ja saunomista TYY:n saunalla, sivuaineiltaa, pesistä, kaupunkikierrosta, mökkiviikonloppua Aurinkolahdessa sekä fuksien kastajaiset.

Kutu ry:n ja Sugri ry:n kanssa järjestettiin muun muassa Ucon Wacat -talvijuhla. Pulterit ry:n kanssa kyykkää, elokuva- ja peli-ilta. Lisäksi järjestettiin kahdet sitsit ensin Sykli ry:n ja sitten TaoTao:n kanssa.

Vareen omia tapahtumia oli esimerkiksi UMK ja Euroviisujen katsomot, Halloween-bileet, puurotus arkeologian henkilökunnan kanssa, itsenäisyyspäivän katsomo sekä pikkujoulut. Vare tilasi myös uusia haalareita, joihin saatiin hankittua ennätysmäärä sponsoreita. Myös uusia jäseniä tuli ennätysmäärä eli 43 kpl. Vareen ainejärjestölehti Varelia ilmestyi huhtikuussa 2023.

Toimihenkilöt vuonna 2023

Hallitus

19.9. asti:

Janne Kurvi: puheenjohtaja, tiedottaja, tutorvastaava.

Aster Niemelä: varapuheenjohtaja, sosiaalipoliittinen vastaava, kotisivuvastaava.

Alina Mälkiä: taloudenhoitaja, tapahtumavastaava, somevastaava.

Jenni Lahti: sihteeri, tapahtumavastaava, haalarivastaava.

Suvi Hyvönen: koulutuspoliittinen vastaava.

Pietu Mutanen: tapahtumavastaava, ulkopoliittinen vastaava, haalarivastaava.

Onni-Pietari Puttonen: ympäristövastaava.

Sofia Jätteenmäki: jäsen.

Noe Hedman: varajäsen (kotisivuvastaava).

Alex Leppämäki: varajäsen.

19.9. alkaen:

Sofia Jätteenmäki: puheenjohtaja, tiedottaja.

Aster Niemelä: varapuheenjohtaja, sosiaalipoliittinen vastaava, kotisivuvastaava.

Alina Mälkiä: taloudenhoitaja, tapahtumavastaava, somevastaava.

Jenni Lahti: sihteeri, tapahtumavastaava, haalarivastaava, tutorvastaava.

Niko Järvinen: koulutuspoliittinen vastaava.

Pietu Mutanen: tapahtumavastaava, ulkopoliittinen vastaava, haalarivastaava.

Onni-Pietari Puttonen: ympäristövastaava.

Noe Hedman: varajäsen (kotisivuvastaava).

Alex Leppämäki: varajäsen.

Muut toimihenkilöt

Varelian toimituskunta: Veera Laukkanen ja Alina Mälkiä.

Arkeologian tuutorit: Jenni Lahti, Janne Kurvi ja Pietu Mutanen.

Toiminnantarkastajat: Janne Haarala ja Antti Laitinen.

Voi siis todeta, että kiirusta on ollu ja hauskaa on pidetty!

Sofia Jätteenmäki

Vare ry:n puheenjohtaja

Yhteistyötahoja

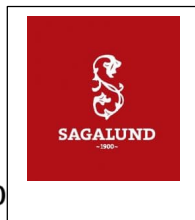
Museovirasto
Museoverket

Varsinais-Suomen
MAAKUNTAMUSEO

KANSALLISMUSEO
NATIONALMUSEUM

KANSALLISARKISTO

Vanhallinna

Turku Centre for Biotechnology

Turun Biotekniikan Keskus Åbo Bioteknikcentrum

CENTRE FOR THE STUDY OF
CHRISTIAN CULTURES

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

LAHDEN MUSEOT
HISTORIALLINEN MUSEO

OULUN YLIOPISTO

SUOMEN KESKIAIAN
ARKEOLOGIAN SEURA
SÄLLSKAPET FÖR MEDIELTID-
ARKEOLOGI I FINLAND

SUOMEN
ARKEOLOGINEN SEURA

ARKEbuusi
OSUUSKUNTA

SMTT
SUOMEN MUINAISTUTKIMUKSEN TUKEA RY

Muuritutkimus

A stylized, high-contrast map of a section of Turku, Finland. The map uses white lines on a dark background to represent streets and building footprints. A large, irregular white shape in the upper left represents the Turku Cathedral (Tuomiokirkko). To its right is a rectangular building labeled 'AKATEMIATALO'. Below this, a more complex building footprint is labeled 'GEOTALO, ARKEOLOGIA'. A line points from this label to the text block below. The map is bounded by 'UUDENMAANKATU' on the left and 'HÄMEENKATU' on the right. A small vertical label 'AKATEMIATIE' is also visible near the intersection.

TURUN
TUOMIOKIRKKO

AKATEMIATALO

GEOTALO,
ARKEOLOGIA

TURUN YLIOPISTO
Akatemiankatu 1

YHTEYSTIEDOT

(02) 333 5232

arkeologia@utu.fi

www.utu.fi/arkeologia

www.facebook.com/arkeologiaty